

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/125/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615200850
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1615200850.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: AB 2 B.V., registračné číslo: 572 79 667, Strawinskylaan 933, Amsterdam, 1077XX, Holandské kráľovstvo, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gabriela Goliašová s.r.o., Teplická 7434/147, Piešťany, proti žalovanému: N. Š., R.. XX.X.XXXX, U., o zaplatenie 325,80 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 5C/183/2015-59 zo dňa 22.1.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 325,80 eura s vyčísleným úrokom z omeškania 48,17 eura a úrokom z omeškania 8,25% ročne zo sumy 325,80 eura od 30.1.2015 do zaplatenia na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že sporové strany uzavreli 5.9.2011 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver 870,66 eura s tým, že žalovaný mal úver vrátiť v 48 mesačných splátkach po 28,38 eura. Strany si dohodli úrok z úveru vo výške 22,37%, ročná percentuálna miera nákladov bola stanovená (ďalej len „RPMN“) na 25,10%, priemerná hodnota RPMN na 45,11 % a lehota splatnosti na 14.10.2015. Súčasťou úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky (ďalej len „ÚZP“), ktoré upravovali podmienky splácania úveru, ako aj sankcie v prípade nedodržania úverovej zmluvy. Podľa hlavy 5. § 1 ÚZP bol žalovaný povinný splácať úver riadne a včas v stanovených mesačných splátkach, ktoré sa skladali z príslušnej časti úverovej istiny, úrokov a úhrady za poistenie, ak nebolo v zmluve alebo v ÚZP uvedené inak. Žalobca listom z 29.10.2013 pre meškania so splácaním úveru vyzval žalovaného na splatenie celého čerpaného úveru vo výške 723,12 eura, ktorej splatnosť určil na 15. deň odo dňa spísania tohto listu. Uvedená výzva bola zaslaná žalovanému poštou, jej doručenie žalovanému však žalobca súdu nepreukázal.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 3 a ods. 4, § 53 ods. 1 a ods. 5, § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 a ods. 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") a dospel k záveru, že úverová zmluva bola medzi stranami uzavretá platne, bola však v rozpore s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s § 9 ods. 2, písm. f), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože neobsahovala požadované náležitosti, t. j. výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho zosplatenia. Žalobca v úverovej zmluve uviedol celkovú splátku, z ktorej sa však nedalo zistiť z čoho sa

skladá, nebola z nej zrejماً výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky a priemerný spotrebiteľ tak podľa súdu prvej inštancie nemal možnosť si uvedenú výšku ani vypočítať. Vymedzenie úrokov, poplatkov za vedenie účtu, prípadne poistenia spôsobom uvedeným v úverových zmluvných podmienkach považoval za neurčité a nezrozumiteľné, z ktorého spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy a ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom, z akých položiek pozostáva úver a ani jeho výšku. Podľa súdu prvej inštancie úverová zmluva neobsahuje ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnenú podľa § 21 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za príslušný kalendárny štvrtrok, čo je náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) tohto zákona. V zmluve bola uvedená priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 45,11%, pričom priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok platná ku dňu podpisu zmluvy bola 26,32%.

4. Neuvedenie výšky splátok úrokov a poplatkov a poradia, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom úveru s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho zosplatenia považoval súd prvej inštancie za neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia jeho § 9 ods. 2, okrem iných aj písm. k), a to výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom úveru s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splácania a údaj o konečnej splatnosti úveru, tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri posudzovaní nároku žalobcu preto nebral do úvahy poplatky uvedené v zmluve o úvere a dospel k záveru, že žalovaný uhradením sumy 993,30 eura poskytnutý úver vo výške 870,66 eura splatil, pričom zaplatil viac ako bol povinný platiť a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalovanému, ktorému žiadne trovy nevznikli, ich náhradu nepriznal.

5. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konania, prípadne ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Nesúhlasil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahovala náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Namietal, že záver o absencii náležitosti vyžadovanej v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch súd prvej inštancie vo svojom rozsudku vôbec neodôvodnil v dôsledku čoho toto rozhodnutie nespĺňa kritériá ustanovené § 220 ods. 2 CSP. Uviedol, že priemerná hodnota RPMN je v zmysle priloženej Súhrnnej informácie o údajoch o novoposkytnutých úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2011 zverejnených MF SR pri ostatných spotrebiteľských úveroch vo výške od 1500 do 6500 eur s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov bola 45,11%, tak ako je uvedené v zmluve, a nebola tak ako uviedol súd prvej inštancie 26,32%. K náležitosti zmluvy ustanovenej § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca uviedol, že táto je v úverovej zmluve uvedená v súlade s týmto zákonným ustanovením. Informácie o splátkach sú upravené v časti textu zmluvy označenej ako „Úver“, kde sú obsiahnuté presné údaje o výške mesačnej splátky - 28,38 eur pod bodom 52., o počte splátok - 48 pod bodom 53., o lehote splatnosti - 14.10.2015 pod bodom 62. a tiež o termínoch splatnosti splátok, kde je uvedené: Prvá splátka 05.11.2011, pod bodom 59., Úhrada nasledujúcich splátok vždy do 14. dňa v kalendárnom mesiaci, pod bodom 60., čo je plne v súlade aj s Rozsudkom Súdného dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je v úverovej zmluve uvedená v súlade so znením tohto zákona v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a v súlade so znením Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "smernica"), ktorá stotožňuje pojem výška, počet a frekvencia splátok s pojmom výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018 sp.zn. 3 Cdo/146/2017, ktorý uviedol, že: „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu treba dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.“

6. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

7. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

8. Súd prvej inštancie žalobu zamietol okrem iného na základe toho, že uzavretá úverová zmluva neobsahuje všetky náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere pod písmenom k), t.j. výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, a preto v zmysle ustanovenie § 11 ods. 1, písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch je daný úver bezúročný a bez poplatkov. Záver o rozpore úverovej zmluvy s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) a j) zákona o spotrebiteľských úveroch v napadnutom rozsudku neodôvodnil.

9. Náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovenými v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v rozhodnom období sa zaoberal už Najvyšší súd SR, ktorý v uznesení č. k. 4 Cdo 65/2018 z 26.9.2018 eurokonformným výkladom tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je potrebné v danom prípade použiť, dospel k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy uvádzalo pojmy „výška“, alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu nevyplývalo, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici tak, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Aj s ohľadom na účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe treba vychádzať pri rozhodovaní z toho, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) smernice.

10. V prejednávanej veci bola z bodu 50. úverovej zmluvy zrejماً výška úveru (870,66 eura), z bodu 54. výška ročnej úrokovej sadzby (22,37 %), z bodu 51. výška poplatku za poskytnutie úveru (0 eur), z bodu 52. výška mesačnej splátky (28,38 eura), z bodu 59. termín splatnosti prvej splátky (5.11.2011), počet splátok (48), periodicita a termín splatnosti splátky (mesačne, v 14. deň kalendárneho mesiaca), splatnosť úveru (14.10.2015), ako aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, t.j. súčet úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom (1 362,24 eura). Podľa ustanovenia Hlavy 5. § 2 ÚZP je klient oprávnený vyžiadať si bezplatne kedykoľvek počas trvania zmluvy výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov a prípadne dodatočné náklady.

11. Použitím eurokonformného výkladu pri posudzovaní toho, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je správnym záver, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy nevyžadovalo, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom tohto ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej-ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti J. D., na ktorý poukázal aj žalobca, zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy vo forme amortizačnej tabuľky. To znamená, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby

zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Predmetné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

12. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že námietka žalobcu, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky, či zmluva o spotrebiteľskom úvere má náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá bola podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch), je dôvodná.

13. Za ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby považoval súd prvej inštancie to, že úverová zmluva neobsahuje priemernú hodnotu RPMN. Podľa neho je v zmluve priemerná hodnota RPMN uvedená v nesprávnej výške 45,11 %, nakoľko táto bola za kalendárny štvrtrok predchádzajúci uzavretiu zmluvy vo výške 26,32 % a preto je podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch úver aj z tohto dôvodu bezúročný a bez poplatkov. Odôvodnenie rozsudku je však v tejto časti rozporné, keďže súd prvej inštancie v ňom uvádza, že v zmluve údaj o priemernej RPMN nie je uvedený a neskôr, že je uvedený v nesprávnej výške, z obsahu spisu však nie je zjavné ani to, ako zistil, že táto hodnota bola vo výške 26,32 %, a tak je napadnuté rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

14. Pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní o žalobcom uplatnenom nároku na vrátenie úveru s príslušenstvom vychádzal z nesprávneho právneho záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov a z nedostatočne zisteného skutkového stavu ohľadne výšky priemernej RPMN, pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti žalobného nároku nezaoberal, znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedený nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a aj v súvisiacej časti o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu týkajúcom sa výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v rozhodnom období, ktorým je v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 CSP viazaný a posúdiť dôvodnosť žalobného nároku v časti úrokov a poplatkov s príslušenstvom, uviesť konkrétne informácie o zisteniach o priemernej RPMN, a podľa záverov o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci rozhodnutie odôvodniť spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP.

15. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).